

Warszawa, 7 maja 2015 r.

Szanowna Pani

Ewa Kopacz

Prezes Rady Ministrów RP

Szanowna Pani Premier,

W związku z toczącymi się pracami nad przyszłorocznym budżetem, pragniemy wyrazić przekonanie, że w naszym i naszego środowiska odczuciu świadectwem polityki wspierającej proces modernizacji Polski, a także ważnym sygnałem przekazanym społeczeństwu oraz środowiskom naukowym i akademickim, będzie potwierdzenie intencji Rządu zdecydowanego wzrostu finansowania sektora wiedzy.

Przyjęliśmy z wielką radością i ufnością potwierdzenie zawarte w *exposé* Pani Premier, że Pani Premier dzieli z nami to przekonanie. Rozwijające się dynamicznie uczelnie i rosnący poziom badań naukowych tworzą najlepsze warunki dla poprawy konkurencyjności kraju.

Jest to tym bardziej ważne, że od kilku lat obserwujemy niepokojącą tendencję ciągłego zmniejszania % PKB środków przekazywanych ze źródeł krajowych na badania naukowe. Jedynie środki europejskie ratują nas nieco przed radykalnym całkowitym spadkiem finansowania nauki. Wydatki na naukę ze środków krajowych od 2010 r., kiedy wynosiły 0,32%, systematycznie spadają i w roku 2014 osiągnęły jeden z najniższych poziomów w UE 0,29% PKB.

Mimo tak niskiego poziomu finansowania nauki polskie uczelnie i instytuty PAN nieustannie się reformują i zdecydowanie zmieniły swoje oblicze inwestując w swój rozwój przy wsparciu Rządu stając się coraz bardziej nowoczesnymi i konkurencyjnymi ośrodkami naukowymi. I to one właśnie są głównym motorem napędowym jeszcze szybszej modernizacji naszego kraju i jeszcze szybszego jego rozwoju.

Wszystkie te działania dają już wymierne efekty w postaci m. in. większej, choć wciąż niezadawalającej, liczby zgłoszeń patentowych i poziomu komercjalizacji, (a "wydajność" patentowa z 1 mln USD finansowania badań naukowych daje Polsce 7 miejsce na świecie, wyprzedzamy z tego punktu widzenia m. in. USA), wzrost aplikacji patentowych składanych do urzędu patentowego w Polsce w r. 2012 w stosunku do r. 2011 jest 3 co do wielkości w świecie, za Chinami i Włochami (por. World Intellectual Property Organisation Statistics Database, October 2012).

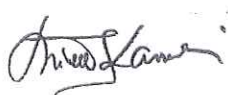
Jesteśmy świadomi, że konsekwentny nacisk na doskonałość badań naukowych i szkolnictwa wyższego, polepszanie naszej pozycji w nauce światowej, to główne zadania, jakie stoją przed nami. Nie uda nam się jednak ich zrealizować bez znacznego zwiększania środków na badania naukowe, w szczególności na badania podstawowe, bez których w ogóle nie ma badań stosowanych. Badania podstawowe prowadzą do uzyskania nowych informacji o istocie świata, ludzkiego umysłu oraz złożonych relacjach między nimi. To właśnie dzięki nim mogą powstawać innowacje i nowe rozwiązania starych i nowych problemów.

Aktualnie mamy w Polsce olbrzymie dysproporcje w finansowaniu badań podstawowych i stosowanych. Można je zobrazować stosunkiem środków będących w dyspozycji Narodowego Centrum Nauki (finansującego głównie badania podstawowe ze środków budżetowych polskich) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (finansującego głównie badania stosowane ze środków budżetowych polskich i europejskich), który wynosi 1:5 na niekorzyść badań podstawowych. Wskaźnik sukcesu w pozyskiwaniu grantów z Narodowego Centrum Nauki jest z tego powodu, przy dużej aktywności badaczy i świetnych wnioskach, na niezwykle niskim poziomie średnio 15%.

Nie można postępu naukowego, a więc i modernizacyjnego naszego kraju, dokonywać w sytuacji utrzymywania na stałym bardzo niskim poziomie finansowania badań naukowych, w szczególności badań podstawowych.

Ufamy, iż Pani Premier znajdzie możliwości odpowiedniego i bardziej zrównoważonego finansowania badań naukowych, zarówno podstawowych jak i stosowanych, i przedstawi mapę drogową dochodzenia do planowanych przez Rząd poziomów ich finansowania do 2020 r.

Z wyrazami szacunku

Prof. Michał Karoński
Przewodniczący Rady NCN

Prof. Jerzy Duszyński
Prezes PAN

Prof. Jerzy Woźnicki
Przewodniczący RGNiSW

Prof. Wiesław Banyś
Przewodniczący KRASP

Do wiadomości:

Prof. dr hab. Lena Kolarska-Bobińska, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego